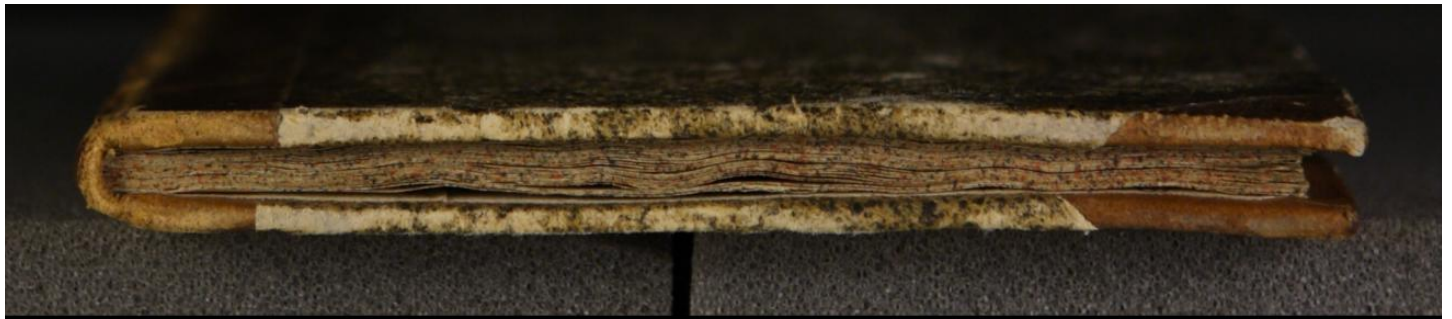

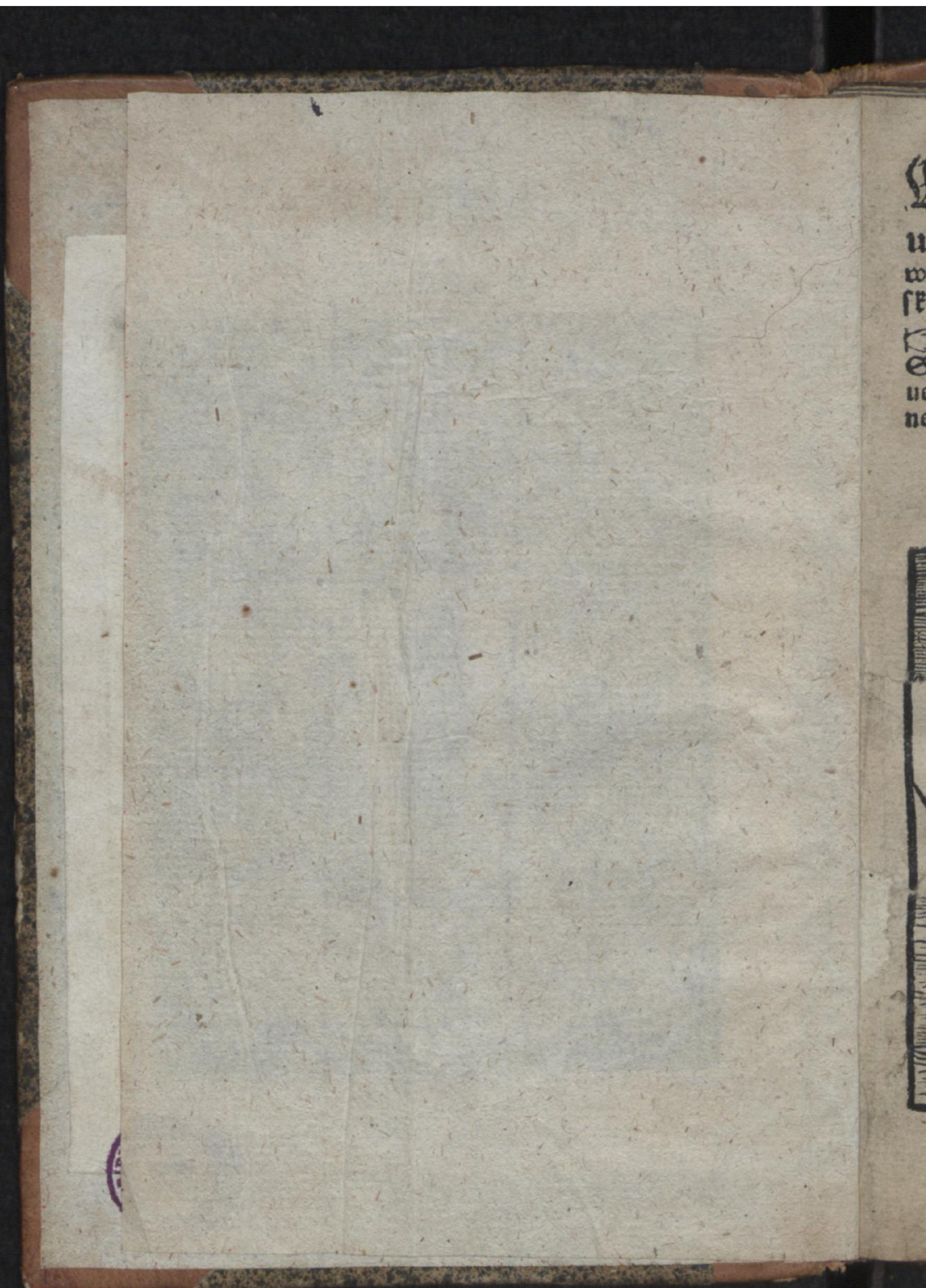

M Tischer fecit

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

488.

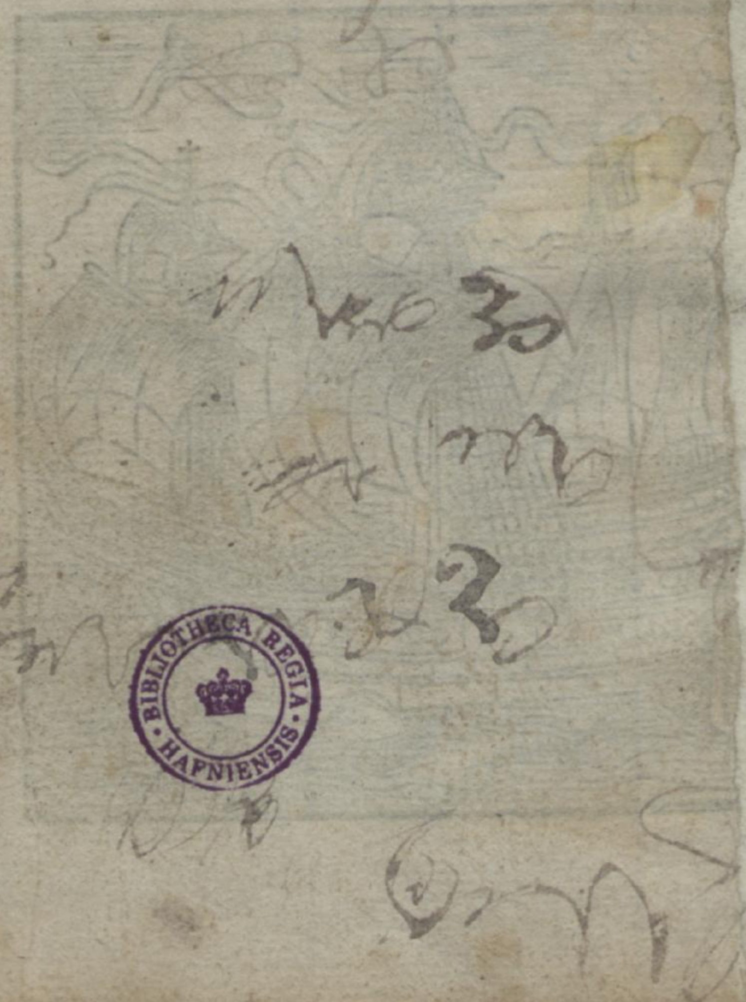
Een Sandferdig beskriff-

uilse om som wilde Menniſker oc Dyr
wdi Indië/ oc saa wdi andre omliggindis Land
skab oc Konge Riger baade til Wand oc land/er seet.

☞ prentit wdaff ith aff Christiern Smids
Sendebreff/som er fød wdi Lünn:borg/der wdi giff
uer hand tilkende/at Tydsker Nation/er nu paa den
ne tid frem for andre Land/ith Jorderigis paradiß/
oc der nest rigelige begaffuit met Guds Ord/
Det kunde wy Tydske icke fuldkommelige
nock Tacke Gud der før.

Gu
efft
wd
Ar
wd
ter
uer
dr
en
af
Ke
off
lo
u
C
tu
m
m
le

Ere gode wen Hans Elebeke myn gynstige oc gode Wen. Eder skall widerligt were / ath Aar effter Guds byrd 1 5 4 8. Den andre dag effter Kyndermisse da seiglede wy wd til Sckibs wdaff Lissebon met en Armadi aff fem skib/oc finge wand wdi Skibbit/oc der bleff vel xx. Lester Brød forderffuit/ som kasstede off uer Borden. Siden loffue wy tre hundrede myl/fra Lissebon wdi Canarien wdi en Haffuen / oc da finge wy aff de andre 4. Skib tu hundrede secke Brød ind igen / som de vndsettede oss met/der tage wÿ strax wand / oc lode it Anckere staa/oc een stang offuer Borde. Oc løbe waar kaaff wdaff Canarien wdi den femte Dag / wel tu tusinde miler fra Lissebon oc kom me vnder Lyndden / der waar det megit hit. Om middagen vaar Solen ræt offuer oss/oc naar som mend

 sette

ſette nogit offuor ende dog gaff det ſamme ingen ſkugge fra ſig. Piloterne kunde oc ſaa intit maale der effter Solen/forti der blæſſ megit wæder/ for hede ſkyld. Oc det waarede fiorten dage/før end wÿ komme igen nem den rætte heden/det lyckedis oſſ vel/Dag oc nat ere der lige lange.

Briſilien er ith ſtort land / Som ſtrecker ſig ſaare wyt wd/det lode wy ligge wid den høigre haand/wy finge det intit at ſee / men waare Piloter wiſte det vel/da wi waare der for by/ mend ſaag det oc wel paa Wedderit.

Der ere ſorte ſolck/paa ſomme ſtæder æde de Menniſker. Oc det faſte Land aff fra Portegal/lode wy ligge paa den venſtre ſide/ wy finge det oc ſaa icke at ſee. Sort oc megit vnderligt Folck/Seÿglede wy forby/oc mange Kongeriger. Nordledingen forlaarede wy/ god tid / oc ſeiglede Syndenleydingen op igen. Oc løbe ſaa wyt wdi ſynden / ath wy finge

Synd=

Synnderleydingen ræt offuen offuer
off/dē hele gantske weig(som er imod
Naturen)Saage wy mange flygin-
dis Fiske/huilcke de andre Fugle for
tærede/oc haffde deris spyssning der
wdaff/forti de fløge wid hundrede/oc
wel vid tusinde/oc de fløige styndem
wdi waart Sckib/oc ere lige saa lan
ge som en fod er lang til/oc ere en vn
ger Quabbe lyg/oc de ere gleedeack-
tige/oc de haffue to fiske Finder/ nid
fra hoffuedit/ind til stierten

Wy Seiglede saa langt bort/at Pi
loterne passede oc maalede / ath wy
waare ouffuen for Cape de bone spe-
rantia/der løbe wy da om/ oc haffde
der altid stoer storm oc wuæder. Paa
det land Cape der ere folck/de som in
tit kunde tale/met huidslinde oc teg-
nilse/forstaar oc vnderuiser den ene
den andre.

Fremdelis Seiglede wy saa langt
bort/ at wy forlaarede Sÿnnderley-
dingen/ Oc Seiglede Nordleidingen
op igen/oc løbe wdi Mersenbick/ der

Jutske
Liuggs ...
beligh.

er en Wdø/en myl stoer/der paa lig ger ith slaat oc en liden / Kiøbsted / det hører Kongē wdaff Portegal til/ der wdi haffuer Kongen en Capeten

En Mÿl fra Mersenbeck/løbe wy waare Seckib / for fulde Seigel wdi grund/ Rørit spranck wdi sønder/ Sckyttit kaste wy offuer bord/den sto re træ mast hugge wy offuer bord/ Pumpen wdi tu oc skibbet bleff wpū= pit/der saade wy en heel nat offuer oc støte saare/imod morgenen/hialp oss den aldsommegtigste Gud der wdaff/ da løbe wy wdi Mersenbick/der hial pe de oss igen oc giorde oc ferdige igen met stor mact/oc wi finge god hielp. Der er lucten wsund. Der toge Skib= bene wand ind igen. Men det wand er wsunt / oc er huit lige som Walde wdaff Mielck kommer. Der fra gaar det soerte Arrabien an / oc ligger in Oriente/ith wilt Land/oc det haff= uer den Machometisches tro.

Wdi det Land Arabien/ere mange Stutzer / oc der ere Tempeler wdi

landit/

landit/der wdi ere klæder besette met Struds fuglis Eg/ Oc saa ere der mange Elephanter/ Enhorninger/ Tygerdyr/ mange fremmede fugler/ oc mange fremmede Fiske.

Wdi det Rige Calechuth/ er oc saa mange heste oc Elephanter/ naar som at de wille føre der nogen krig/ da haffue de den maade met sig/ oc haffue saa Mesterlige lærd Elephanterne/ at dem intit mere bryster/ eller fattis paa wyßdom/ wden at de kunde icke tale/ de fornemme alle ting/ lige som ith Menniske/ Dette haffue wy wisselige seet til Calechuth.

De Elephanter/ som/ Kongen holder/ paa huilcke hand Rider/ ere de aldsomsterckiste oc grummiste Dyr/ Som mand kand finde wdi werden/ Forti tu wdaff dem/ kunde drage en Naue/ det er it stort hoffuit skib/ op paa landit. Oc de skib wdaff disse Steder de Seigle intit/ wden in October oc Nouember/ Det er/ wdi

Wyn-

Wynmaaneden oc wdi Wintermaa-
neden / ind til den gantske Martz-
maanit. Wdi de samme maanede
som nu ere berørde / haffue de deris
Sommer / oc wdi de andre Maane-
der/som icke nu ere opneffnnede / er
deris Winter saa/at de icke da faare
met deris Sckib / men de legge dem
paa Landit.

Wdi den Maanet Nouember/ det
er wdi Wintermaaneden/ da Seigle
de Sckib heden fra Mecha til Calic-
huth/met specery/ oc seigle til Fida/
det er en haffn til Mecha/oc der fra
føre de specery til Chaiero in Alex-
andria.

Wdi det Landskab Arabien / wdi
Søen/ ere Fiske/ lige som heste/ met
en lige skabning / men met stackede
been oc met feÿre der paa / de haffue
stackede haar/oc de ligge almindelige
hoss Søsiden/der som buske ere/oc lu-
re effter Mennisker / naar de kunde
faa dem/da døde de dem/der for hug
ger mend aldeueig oc almindelige bus
kene

kene aff wid Søsiden/saa at de kunde icke forstinge sig/oc nær som mend fornemmer dem/da kand vel it menniske vndløbe dem.

Der er oc saa wdi wandet Affner/Katter/hunds/Oyner oc Fiske/ lige som Dyrene ere hær met oss paa landit/men met stackede fødder met fyedre oc stackit haar / saadan en hest haffue wy/met andre Tydske(Som haffue verit wdi det landskab) tit oc offte seet.

Wdi Wandit er oc saa Fiske/Lige som Mennisker/ Quinder oc Mend/ huidepaa kroppen/Quinderne met deris bryest / oc Mendenes / haffue aldelis en skabning/men de haffue en lang stiert/met fiske skel/oc wid stierten gaar stackede fødder wd/oc ere lige som fiske/ansigtit det er ith lidit foruandlit/lige som it menniskes ansickt/her haffuer nu wdi Mersenbick icke lenge siden verit saadant it par/ dem haffuer en Guldsmid til Mersenbick(som hand kunde best)affcon-

 ter

terfegit/oc ſend det til Portegal/ om de nu(Som Poeterne ſkriffue) kunde ſiunge/ Der hørde ieg intit ſige wdaff.

Men dette haffue mange tydſke/ oc andre gode ſtaldtbrødre ſeet/ At mand haffuer fangit oc omkring dragit nogle met andre fiſke/ Oc de ſkynne/oc giffue en liud fra ſig/lige ſom en haab ſiuckt folck/ Oc de haffue legit om morgenen paa den tørre maerken/Oc haffue werit døde.

Mange oc mangehaande Menniſkens ſkabninger/ haff her obbenbarit ſig oc laadit her ſig ſeet paa mange Steder met at ſkillige tungemaals foruandling/ Om dem ſkriffuer oc ſaa Plinius/Iſidorus oc Auguſtinus.

Wdi dette Land India/ ere oc ſaa Menniſke met hundehoffuit/oc tale gøindis /oc met fulefengilſe føde ſig/oc de Klæde ſig met Dyrs huder.

Som-

Somme haffue alleniste ith øyge offuer næsen fremmen for wdi Stiernen/oc æde alleniste Dyurs kiød/de stride daglige met Gribene.

Wdi de Land Libia/ Bliffue somme Folck / fødde høffuidløse/oc haffue deris munde oc øygne paa brystene.

Som ere aff baade køn / Mand oc Quinde/de ere allesammens Quindfolck / saa at de vndfaa oc føde/ oc saa naarsomhelst de wille at de kunde fostre børn op. Det høigre bryestit er mand køn paa dem/oc det venstre bryest quindkøn / de forblende sig oc saa met huerandre/ oc føde børn till werden.

Jmod Paradyß/ hoff den Floden Ganges/der er sompt Folck/ som intit æder/thi at de haffue saa for liden en mund / at de indsuge det som de skulle dricke met ith halmstra/ oc leffue aff wdaff den lucten som de faa wdaff Affle oc Blommer/oc dø snart wdaff ond luct.

Som=

Somme de sige at vid den ydderste ende wdi Jndie Land/hyd ind til op at hoff den brynd Ganges / Der er Folck aldelis foruden mund / oc de ere laane paa al deris krop/oc de be-klede sig met moss som groer paa træ-ne/de leffue allenisté aff lucten oc ve-derit/foruden ald maad oc dricke / huilcke(paa det at dem/ nær som de ferdis en lang reyse/skulle icke haff-ue bryst paa luct)bere de hoff sig mā-gehaande som kand vel lucte/wdaff rødder/ blomster oc Effle.

Der ere oc saa folck som haffue in-gen Næser/met ith slæt oc ieffnt an-sicte/ paa det sted som Næsen skulde vere/haffue de tu hul.

Somme haffue store lipper vnder munden/saa at de betecke oc skiule de-ris gantske ansickte der met.

Somme foruden tunger / de tegne deris mening ibland huer andre/lige som Klaaster folck plege at gøre.

Wdi det Landskab Cicilia / haffue somme saa store Orne/ at de skyle de-ris gantske krop der met

Wdi

Wdi det Landskab Aethiopia der gaa somt Folck nidbøigede/ lige som Fæ/ somme wdaff dem leffue wdi Fire hundrede aar.

Somme haffue horn/ lange næser oc Faare fødder/ om dem finder du wdi S. Antonius legende.

Wdi Aethiopia/ imod Solsens nidgang/ der ere folck/ met en eniste bred foed/ oc de ere saa snare / at de kunde fange de vilde Dyr / oc de skulle sig fast for Solsens hede/ met det brede wdaff deris foed.

Wdi det Landskab Spirnia/ Der haffuer Folckit hesteføder.

Der er oc saa Folck/ Som ere fem albuger lange/ oc de bliffue icke siuge/ før end at de dø.

Wdi den store Alexanders Historiæ/ læser mand / at mend haffuer fundit Folck wdi India met sex hender.

Somme nøgne oc laane / Som bo wdi wandit/ Somme haffue hender oc fødder sex fingre oc sex Tær.

Paa

Paa det bierg Milo / ere de Mennisker som haffue baguende hæler / oc de haffue aatte Tær paa huer besynderlig fod.

Wdi Indien der bo somme wdi vādit / Som ere halffdelen skabede som ith Menniske oc halffdelen haffue de heste skabning.

Quindfolck met Skeg / Som naar nid paa bryestit / paa deris hoffuit ere de skallede / oc foruden haar.

Wdi Aethiopia imod Solsens nidgang / Der haffue somme Folck fire øygne.

In Eripia ere smucke Folck / met Trane halser oc neb.

Somme de ere en alne lange / de leffue icke offuer aatte aar / de bo wdi Indie bierg / hart hoss haffuit / altid paa en helbrede oc grøn sted / oc de haffue altid en besynderlig krig / met Traner / oc deris høstruer føde / naar som de ere fem aar gamble. Somme andre folck / ere oc saa nøgne / haffue deris øigne paa skuldrerne.

Wdi

Wdi Scythia / Wdi Dalen / Det
Bierg Timani / der boer ſkoufolck/
met omkringuende fødder met en w-
trolig ſnaarhed/oc de omkring ſueff-
ue met de wilde Diur / de kunde icke
leffue wdi nogen anden lucht/der for
haffue de intit dragit til de omliggin
dis konger / oc eyheller til den ſtoere
Alexandrum.

Wdi India/oc wdi de Blaamens
eigen ere høge træ paa ſomme ſteder/
ſaa at mend kand intit ſkiude der off-
uer met nogit ſkytoc ſaa lange tycke
Rør / Saa at mand kan gøre wdaff
huer beſynderlig deel/ imellem lede-
modene eller knapperne ith Sckib/
(til try menniſke/ſom kunde ſidde der
wdi hoſſ huerandre)

Wdi India Landſkab / er oc ſaa
folck/ſom leffue wdi tu hūdrede aar.

Wdi det øland Affricæ / kommer
mēniſkers ſkabning/de Leuiter imod/
oc forſuinde ſom en Bylge paa wan-
dit/atter wdi it øigneblick igen. Thi
Gud hand er vnderlig wdi ſine gier-
ninger.

At

At ieg skulde nu kære hans/skriff-
ue eder nogle Fabler til/sandelig der
haffuer ieg ingen lyst til/thi at wdi
de Werdsligebøger bliffuer offte be-
skreffne de ting som ere wuisse/thi ieg
haffuer oc saa læst der wdi / men ieg
befinder det nu megit anderledis/eff
ter som mig tyckis/de kunde icke be-
skriffue den tusind parten der wdaff/
saasom det er her fat/oc gaar til/thi
at mend kand icke komme paa alle-
steder for det vildefolckis/ oc for de-
ris skyld som plege at æde Folck op.

Wy løbe aff fra Mersenbick til In
dien/oc wÿ haffde endnu til den hoff-
uidstadden Gho/wid it tusind Myl
til at Seigle/Wy kastede wid 36.mē
nisker offuer borde/ som bliffue døde
for oss/oc finge Blodsot wdi Sckib-
bit/wy førde mange siuge paa lan-
dit / oc komne om S. Michaelis
dag/ wdi Kongen wdaff Portegals
hoffuitdstad Gho wdi Indien / Der
haffuer den Indianers Konge/folck
wdaff de Portegiser / De som hede oc
kal

kaldis de Canariner/oc haffue werit fordreffne.

De Canariner haffue Secter vn-der sig/somme æde intit Kød/cyheller fisk/somme de bede til / huad som de faa først at see om Morgenen/Som er Soel oc Maane/✳ En part holde en Ko for deris Gud hun giffuer dē Smør oc Mielck/deris fantasie hun er for lang / at ieg kand icke nu be-skriffue hinde altsammen.

☞ Dette er det høige offre Tirck.

Wdi denne hoffuitsted Gho / Der haffuer Kongen wdaff Porthogal/ kallit sin øffuerste een Gubernator/ denne Stad ligger paa en øø/som er siuff Myl stoer. Naar som det gørs behoff/da gør mend Krigesfolck wd aff denne Stad/til Søeß baade met Folck oc skyt/ naar som Tyrcken el-ler andre Konger sette sig op imod Kongen wdaff Porthogal. Wdi den-ne hoffuitstad Gho/forlosse sig Skib bene/ som komme fra Porthogal/ oc løbe siden her fra til en Stad som lig

ger hundrede Mileuegs her fra/som hidder Cotsin/ oc bliffue der tilladde met Specery/der fra løbe de til Porthogal etc.

Den Stad Cotsin/ Ligger wdi det Rongerige Cotsyn/ oc den Ronge hand er vaar gode wen. Der til strecker sig det Rongerige Calichuth. Dē store Stad Calichuth hand er nogle Mileuegil stoer/ oc de Portegiser haffue forstørit hannem/oc bygd der ith Slaat wdi/saa at Rongen kand icke met nogit Krigsffolck/sette sig imod de Portegÿser / oc der til strecker sig det Rongeriger Ranenor / Wdi det Rongerige / woxer baade Peffuer oc Jngefer / den som de føre til Lisse- bon. Der til strecker sig det Rongerige Malleuaren/der haffuer Apostelen S. Thomas predickit den hillige Christelige tro/Oc bleff der ihiel slagen / Det finde wÿ wel wdi Chrønicken//Det er it ont Folck / Der staar endnu hans huss som er byggit wdaff ith træ/Det skal hand(som de

sige

sige) selff haffue giort / oc det kaldis endnu paa denne Dag S. Thomas hwss.

Wdaff denne Stad Gho / løber huert aar ith Sckib til Orient / try hundrede Myl her fraa / oc de hente wdaff det Kongerigit Kanclebarck / oc føre hannem til den Stad Cotsin / Thi hand groer icke paaa andre ste-der.

Der løber endnu huer aar it Sckib fra Gho / Wdi det megtige Kongeri-ge Bissnagai / denne Kongis rigedom wdaff dyrebar stene oc Guld / er wtro lige til at beskriffue.

Der løber oc saa alle aar it Sckib / wdi det Kongerige Peho / der fra kom me de beste Rabiner / dette ligger alt wdi Orient / deris skendelige Affgu-dery er icke tilbørligt at skriffue. Der er en Affgud wdaff klart Guld / lige saa stor som en Mand (den kalde de deris Gud Peho) Hand sidder som en Skreddersuend / Som haffuer bøiget fødderne vnder sig / Hand

haffuer tu blancke øygne wdi sit hoff
uit/en leed mund / oc store kløer paa
henderne/ lige som mand maler dieff
uelen / med en Spyr wdi haanden/
to Orme wdaff Guld som vinde sig
der omkring/de som hannem foruaa
re wdi Bisnagai paa it høgt Bierg
wdi en Tempel/baade dag oc nat met
hans skat / de ere wel wid en fire tu=
sind Mend.

Det sorte Folck / kommer hyd vel
offuer træ eller fire hundrede Myl /
oc føre hannem offuer / Som er wel
werd vid en 6. eller 7. 8. Tusinde Du
cater wdi penninge /En part wdaff
dem haffue en Laass / Som de lucke
munden til met / en part wdaff dem
haffuer vnderlige tillycke elle bebun=
dene baade arme oc been/naar som at
de haffue offrit deris offer Peho/ ta=
ger mend Laasene wdaff dem/oc dem
som munden er tilluckt paa/bliffuer
øsid Mielck wdi Munden paa/ Ind
til saa lenge at de haffue giort deris
offer/oc siden bliffue de løste.

Naar

Naar det er met eder Sommer/da er det her Wintter/oc nær som det er met eder Winter/da er det her Sommer/om Sommeren reigner her intet / men om Winteren reigner det her daglige / oc det blæss en mecktig stor Wind oc storm.

Om Winteren Seigler her ingen Sckib/nær som det er dag met eder / da er det er nat / oc Nær det er hær nat/da er det dag met eder/det kand mend vel her fornemme paa Stiernerne/ hær er ith hit land/om Middagen er Solen ræt offuer oss/dag oc nat/Wintter oc Sommer ere her lige lange.

Mand seer her Syndderledingen oc Nordledingen lige høige/ paa baade sider/wdi saa maade */* Jeg holder det der for / at dette er met wdi werden/Astronomi de kunde wel de ting(som ieg icke wed) bedre forstaa.

Der skal mand wel bemercke/at de ene mennisker wender fødderne imod de andre/eller den ene paa siden/den

andre offuer end / Thi at leidingene vige icke fra deris sted/men skal dette icke spaatskelige ansee / huorledis at Gud oppeholder alle ting / saadant er Menniskenn wbegribeligt/Thi Gud hand er vnderlig wdi sine gernin=ger.

Her løber oc saa om aarit aff fraa Gho/it stort Sckib/ eller tu/wdi det Kongerige Bandi/ der fra hente de hyd Muskater oc Muskate blommer/ der er en wsund luckt/det huide folck dør der almindelige/saa at de sorte ✠ føre alleniste Sckibbene wdi Cotsin/ dit er to aars reigse/oc tu tusind mil her fra/oc det er icke wdi Orient/el=ler Jndien.

✠ De sorte folck kunde bedre fordrage lan dit oc luckten end de huide.

Oc huer aar løber her it Sckib wd aff/wdi Norden/wdi de Kongerige Malluken/der haffuer Kongē wdaff Portegal oc saa ith Slaat / der paa haffuer hand en Capeten / det er tu tusinde myl her fraa/ oc en reigse at ferdis wdi tu ‡ aar. Om

☙ Om Wynteren legge de Sckibbene op/ saa at de kunde icke Seigle wdi dette land.

Mand meen wdi Tydslandt allehaande Specery woxer wdi Indien/ men mand skal widere oc lenger borte hente der en part wdaff. Thi at de løbe mangt it Kongerige forby/oc de komme oc saa wdi mange Kongerig før end at de komme til Cotsin met deris Specery/ Der lade de andre Sckib det ind igen/som løbe til Portogal

Her fra løbe oc saa Sckib/ wdi det Kongerige Malluken/som ligger tusind Myl her fra/der slipper Orient/ wid siden/ellers er her endnu mange Kongeriger/oc øør/wtrolige till at beskriffue.

Her fra løber oc Sckib wdi det Kōgerige Sinis/Norden wd/ det er ith storet Land / oc der er en stoer haab Folck wdi / De ere huide oc haffue brede ansigte/de bliffue oc saa saalde for Skalcke / Oc de ere dyrere end de Sorte etc.

 Item/

Item/Wdi Synden / her fra 60. Myl/ligge mange Slaat oc Steder/ som høre Kongen wdaff Porthogal til/tolff Myl fra Bassin/ ligger ith Slot oc en liden Stad. Det er her ti- uffue myl fraa som ligger en smuck Stad/som hidder Dy/ oc ith Slaat der som Stadden er forstørit/wdaff den store Kongen wdaff Kambaien/ hand laa(wdi Dÿ)wel atte hundrit tusind sterck/oc haffde/fuldner wū- dit Slaattit fra Kongen aff Por- tegal. Men mend kom hannem till hielp/en Gubernator met en stor Ar made/der bleff mere end aatte hun- drit tusind Tyrcker slagne/oc de gin ge quyt wid deris skøne skyt/oc bleff- ue tilbørlige affuist.

Kambayen haffuer den Machame tiske tro / Oc ligger wdi Orient fraa Dy/Fire hundrede Myl/ heden wdi det Kongerige Armus/Paa en øø/ der haffuer Kongen wdaff Portegal endnu en Slaat/det ferske wand skul le de lade hēte der op wdaff Persien.

Wdi

Wdi Persien voxer Wyn/Eble/oc Nydder/mē saadant voxer icke wdi Indien. De brygge hær oc intit øl/ Wand er waar beste Wyn/Nær som wy kunde faa det som gaat er(till wand eller til Land)da ere wi glade/ paa Landit skulle wi købe det.

Mend løber fraa Armus/nær som der er wfrid paa weigen/paa den ene sidener det brede Arabian/wdi Orient ere de Folck som haffue den Machometistis tro/ der tager mend well waare paa de Sckib som komē wdaff Tyrckeryt.

Mand faar hær oc skyndem it gaat Býthe/eller gode ♥ hug/den ene tager den andre icke til fange/oc wegen gaat til Mecho.

☞ Her bliffuer mange sold for Sckalke(det er selffuurdinge) paa somme steder/ oc det er it ont fargiffrigt Folck.

Paa den andre siden / der er Prest Johans Land/det er wore gode wēner/oc de haffue omskerrilsen / Der brygge de ganske gaat øl/ eller loffue

icke Sckibbene dit bort/ Thi mend kand ingen Købmandskab hentte her wd/oc der er it suaart Folck / Naar som en Konge dør/ da førcr hannē hans Søn bort/oc begraffuer hannem paa det Bierg Sinai. Det stund at Sønnen begraffuer syn Fader/da tager Tyrcken fuldnær hans hele Land ind/dog aldligeuel hand haffuer det nu altsammens wdi disse Landskab igen.

Her weed mend endnu icke hart at sige wdaff Pestilentie / men eller wdaff tilfaldindis siugdommer/Weed mend wel at sige.

Orient er stort oc vyt/men Indien er lidit/mange som komme hyd/ ferdis icke offuer hundrede Myl/Oc de spørge oc saa intit efftter de tingist/de kalde det altsammens Indien/ oc wide dog aldelig ingen vnderskedning paa disse ting.

Jeg skriffuer icke om Keyserens Indien/det er icke tridie parten saa wyt/Som dette Indien / Jeg tror/ at

at huercken Reyser/Tyrke / eyheller nogen Konge / haffuer saa lang en Sckibs ferd/som Kongen wdaff Portegal haffuer/ oc huer Slaat oc Steder ere saa wide fra huer andre wdi fremmede Landt/ Jeg skriffuer icke/ om den store welde Folck/store Landskab / Faste Stæder oc Slaat/ Som Kongen formaa / huilcke som icke kunde bliffue hær aldesammens opneffnnede. Huad haffuer hand endnu wdi Brisilien / Dominien / Wdi Godtland/Barbarien/ oc paa andre stede/som ieg intit wed wdaff.

Der er nu god Frid / Kφbmendene komme hyd wdaff Turckie/Greeken/ Armanien / oc wdaff Bussera / Der som Noe Arck endnu staar imellem tu Bierg Der om finde i endnu wel wdi Crφnicken / Hun skall (Som mend siger) Were aldelis huyd wdaff Fuleskarn. Oc saa komme de hyd Persien/oc wdaff mange andre Steder / etc.

Kære

Kære Hans/her wdaff skulle i for-
vndre eder/om Kongens wdaff Por
tegals/ store oc lange Seglatzer.

Jeg tror at de sorte Folck ere me-
git flere end de huide. Thi wi haffue
seiglit fra Portegal ind til wy kom-
me hyd hen/fem tusind Myl wdi In
dien/ oc altid haffue wy loffuit om-
kring sort folck.

De sorte Folck sige/ at der er well
hundrede Tungemaal iblamd dem/
de æde slem oc fwl Raast/ wy bleffue
tit oc offte siuge wdaff den ond stanck
oc lugt.

Paa mange Steder æde de oc saa
Folcke Kød/her wdi landit er intid
gaat fiskery/strax som hand kommer
wdaff wandit/da døer hand / her er
oc saa intit gaat Kiød / Naar som
her kommer(wdi denne Stad Gho)
Kød falt/ da bliffuer her saadan en
trang/oc ryffuis der om lige som wer
den skulde forgaa.

Wdi dette Landskab soffue wy paa
ingen Senge/til Søeff tage wi ingē
Bylt

Bylt met/som mand gør wdi Tyd-
sland. Stoer hunger oc tørst/lider
mend paa den lange reyse/her er fult
oc ildeluctindi wand/om mand haff
de det vnder tiden/ som Maddickene
met oss krybbe wdi/huor søt skulde
det were. Wdi dette Landskab/bliff-
uer intit Menniskis hoffuit toes/ oc
saa bader mand her intit.

Her woxer ingen welluckt indis
Vrter/neffnlige/Meyeran / Time-
an/Lauendel/eller andre Vrter som
welluckte elle Blomster/lige som der
woxer wdi waare Land.

Dette er it forgifftigt Land / met
Slanger oc øigler/ oc de faa dem t t
oc offte wdi husene / Her ere Ormer
wdi Landit/ Haffne lange/de forgö-
re offte Folck / baade Kør oc andre
Dyr/oc æde dem op/ det haffuer ieg
tit oc offte seet.

Summa/Tydsland det maa well
wdi disse tider wdi denne Werden/
were it Paradiß/Saa rigelige haff-
uer den aldsommegtigste Gud/Tyd-
sker

ker Nation begaffuit/met allehaan de naturligt Kød / Fiske øl / Wyn oc Brød oc end det som mere er / der till met hans herlige Guddomelige Ord/ som hand haffuer oss saa rigelige gyff uit. Der for skulle wy tilbørlige /tac-ke loff oc prÿss den Aldsommectigste Gud/ oc gøre hannem aldeniste ære oc wirdning.

Men mange wide det icke(Gud be-dret)huad som de haffue/ de kende oc saa intit hās store gaffuer der til met ere de gantsk wtacknemmelige.

Hadde de en part nogit bedre forsøgt sig/oc smagit/huad som ieg haffuer nu alderede forsøgt oc smagit/men skulde wel giffue mig ræt wdi alle disse ting.

Wil Gud fremdelis spare mig hil-brede/ieg skal end mere forsøge megit mig / sandelige ieg haffuer tilforne intit wist wdaff werden/ieg lærer nu først/Gud giffuit at det bliffuer mig gaffnligt til Sielens salighed.

Nu kommer ieg ilde wid til ath skriffue/Thi ieg er langt fraa eder / styndem

skyndem er ieg wdi Indien/wdi Ori-
ent/oc wdi andre Kongeriger/ huor
som at Sckandtzen falder mig best
til/effter den Aldsommegtigste Guds
wilge/ Mig lengis altid hiem ath/
men ieg wilde icke gierne haffue gi-
ord denne Reyse tilforgeffuis / Jeg
maa nu alt før forsee mig bedre.

Her wdi Indien/ ere mange Alle-
garter Wdi wandit / paatydske hede
de Cocodriller/de haffue fire stacke-
de fødder / Oc haffue store kløر der
paa/en lang stiert/ store for bryeste-
ne/de Katiuer(det er Morianer eller
Barbarosser)de kunde icke seigle off-
uer met de smaa Sckib / oc ey heller
komme bort thi at Allegarterne ta-
ge dem alle bort.

Her wdi dette Land/woxer man-
ge wdaff de Palme træ/som der gror
store Nødder paa/ som mand kalder
kalkunske nydder / mend kand icke
haffue/it berde Træ / oc der kand ic-
ke helder were eller findis nogit be-
dre.

Wdaff

Wdaff de nødde kierne/giør mand sød mielck/mend giør oc saa Olie der wdaff/dag oc nat/sancker mend der dricke wdaff / mend gør der oc saa Tug wdaff/til skibbene/de Morianer syder met deris Segel tilsammen/oc gøre der Segel wdaff / met løffuene tecke de deris huff/Wegnene wdi de-ris huff bliffue der giorde wdaff/den drick(som de samble der wdaff) nær som det er fersk/er det søt/ oc nær det er swrt/da gør mend der Wyn wdaff/ det er de sorte Mennifkis beste drick.

Huad som de skriffue wdi Tydslād wdi de werdslige bøger/ om Elephan ter/huorledis at de fāge dem/oc nær som hand falder/kand hand icke kom me op igen/det er(met aarloff sagt) løgen/Forti dette Orient oc Indien/ er fult met Elephanter/For de Wil-de Elephanter kand mend icke vnd-løbe paa slæt Marck oc døde Menniſ kerne/nær som de faa fat paa dem/ hand er bøigelig wdi benene / Men paa Bierg op oc nid/oc der som er kra

git

git omkring / er hannem it Menniſke for ſnar / der kand icke findis ith ſtøre oc ſterckere beſt/En Mand ſedder nøgen paa hannem/ lige ſom ith barn / huad ſom hand ſiger oc beder hannem/det gør hand/oc huad ſom hand forbyder hannē / det lader hād bliffue/det er græſeligt ſterckt/ oc ar beder ſuaarlige oc ſaare megit.

Manden/nær ſom hand wil ſtige paa eller aff/ da legger beſtit ſig ned der/eller holder hannem Benit til/ lige ſom Manden wil haffue det/der kand intit forſtandigere beſt were till paa iorden/oc er ſtort/ gantſke wbehendelig til at ſee/men megit behendigere wdi ſit arbeide/ de ſtoremegtige Konger føre wel med ſig wdaff dem ‡ wdi krig fem eller ſex tuſinde/ oc paa huer beſynderlig it træ hwſſ/ ij Barſen der paa / wdi hwert hwſſ er to eller tre Mend/ſom ſkiude der wdaff/oc gøre Werge fra ſig der wdaff/Mend bynder hannem oc ſaa en lang knyff paa hans Trunck/

ſom gaar wd fra hans hoffuit / nid ind til iorden / der huger hand met / igennem Trunck dricker hand / oc der met ſticker hand madden wdi mun-den / Oc bruger det / Lige ſom een haand.

‡ De føre oc ſaa mange tuſinde Heſte wdi Krigen / Det er wtrolige til at ſkriffue. Her er ingen ſtore Heſte ſom Skytte heſte / wdi Tydſſland / men en anden art / megit dyre / it par gelde 60.70. eller fyreſinds tiuffue Ducater effter ſom de er til wdi Konge rigit / Lætelig føre de 4. eller 5. gange hundrit Tuſind mend wdi Marcken.

Wdi dete Landſkab / der bliffuer ſaadant vnderligt oc mangehaande ſlags Folck fundit / ſom ingen kand regne / Som der læſis wdi Apocalip-ſi / oc er ith ſagtmodigt oc godwilligt Folck.

Her er oc ſaa ith haande Folck / wdaff baade køn / der er / Mend oc Quinder / oc gaa nøgne / oc de ſkiule ingen part wdaff deris legommer / oc lige ſom de ere komne / Wdaff deris moders liff / ſaa gaa de Wdi al deris

Liffs

Lyffs tydheden/ oc skamme sig in=
tit.

De haffue store legomme / middel=
maadige/ wel skabede oc proportione=
rede/ eller tilsammenføgede/ oc deris
farffue er ith lidit rødagtig/ huilckit
som mig tyckis/ at det sker der for at
de gaa nøgne/ faa de saadan en farff
ue/ wdaff Solen.

De haffue oc saa ith grofft huit oc
sort haar/ de haffue ocsaa tidfordriff
met deris gang/ oc de haffue ith milt
oc degligt ansict/ huilckit som de selff
forderffue oc sønderbryde/ naar som
de gøre hul eller stinge deris Kinder/
oc Læber igennem/ ia baade Næsebo
rer/ oc deris ørne etc.

Du tørfft icke eyhelder tro det/ at
de samme hul ere smaa/ eller ath de
haffue icke mere end it wdaff de sam=
me/ thi ieg haffuer seet mange wdaff
dem/ som hagde allene siu hul/ Wdi
huert oc ith besynderligt hul / kunde
mend well haffue lagd en Blomme
wdi/ til at regne effter widheden/ Oc

 de

de foruandle oc tilpynte de samme hul/ met gule Farffuestene/Mørmelstene/ Christaliner oc Alebasterstene/de ere effter det aldsomskøniste oc saa met det skinbarligste oc aldsomhuidiste been(oc met andre ting som der ere konstelige)til giorde /effter deris sid-uaane/ huilckit om at i finge dette at see/ lige som en wuonlig oc vnderlig ting/det er/it Menniske/ som allene haffue wdi sine Kinder oc Læber/siu stene / mange wdaff dem er een halff spand lang/i skulde icke bliffue for-uden forundrilse.

Jeg haffuer tit oc offte proberit oc offuerslagit saadane siu stene oc hol-dit det der fore/at de skulde paa wec-ten were tunge/60.vntzer / det er tu oc 30. vndertagindis de stene / Som de bere wdi baade ørne/wdi Guldrin ge/huer øre er igennem borit met try Hul.

Men denne siduaane er alleniste hoss mandfolckit /thi at Quindfolc-kit bore icke hul igennem deris ansig

te/

te/wden allenist igennem ørnene.

De haffue ingen Klude/ huercken wllede eller Linede / eyheller boem/wul/thi dem gørs det intit behoff/de haffue oc saa intit egit gods eller ege dommer/men al ting er dem almindeligt.

De leffue tilsammens forudē Konge foruden Offrighed / oc huer oc en besynderlig er syn eigen Herre/ oc de holde deris ting gantske wskickelig.

De haffue oc saa ingen Kircker/de holde oc saa inge Low / oc tilbede oc saa ingen affguder.

Huad skal ieg yddermere skriffue/ de leffue som Beest effter Naturens art/ oc de maa mere kaldis Epicuri/ end Stoici.

Wdiblant dem ere ingē købmend/ oc ingen købmandskabs handling/ Dette folck stride met huer andre for uden konster oc foruden Ordning / gantske wbchendelige

De gamble/tale til de vnge oc møde dem/oc erre dem til det som de ville

le/oc gøre dem dristige til at stride/ oc der slaas de sig grusommelige met huer andre/ oc dem som de føre hiem med sig wdaff Krigen / oc ere deris fanger/ dem beholde de / Icke for den skyld/at de ville spare deris lÿff/men foruaare dem til deris mad/til at slaa dem thiel/thi den ene parte æder den andre/oc de som offueruinde/æde dem som ere offueruundne. Oc Iblant alt kød/da er menniskens kød/ dem for en almindelig kaast.

Wdi saa maade skulle i were wisse paa disse ting / thi mand haffuer tit oc offte seet det / at Faderen haffuer ædit sine egne børn oc hustruen.

Oc ieg haffuer kend her en Mand/ oc talit met hannem/hans ord de lyde saa/at hand haffde ædit mere end wdaff hundrede menniskers legome.

Wdermere ieg vaar oc saa wdi en Stad Siuff oc tiuffue dage / der saa ieg menniskes kød som var salttit/oc hangde paa blelckerne wdi liusene/ lige som her pleger at were en sidwane

ne hoss oss at henge kød oc flesk op wdi randen.

Jeg wil end sige yddermere/ at de vndre der storlig paa / huorfor at wi icke æde vaare fiende oc wvenner / oc icke bruge deris kød til at æde/ huilckit(som de sige) Som er det aldsom welsmaginste kød.

Buger oc Pile haffue de till deris waaben/oc nær som de gaa wdi strid imod huer andre / da skiule de ingen part wdaff deris legomer / til en beskerming/wdi saa maade / ere de/ de wfornufftige Dyr lige.

Da som wi vaare hoss dem/ da talede wÿ til dem imod saadant beestelige oc wfornumstigt wæsind / Saa megit som wi kunde / Da loffuede de oss/at de wilde siden der effter offuergiff saadant.

Quindfolckene / aldligeuel ath de gaa nøgne/ da holde de dog aldligeuel deris legomme recnt oc skønt/ De leffue wdi 150. Aar/ oc de bliffue selden siuge / oc nær som de falde wdi

ſiugdom / Da giøre de ſig ſelff(met ſamme rødder wdaff en vrt)helbreg-de oc ſunde igen.

Dette ere de ting / ſom ieg haffuer fundit / hoſſ dette Folck/ at were de aldſomvnderligſte.

Luckten hun er der aldelis god oc wel tempererit/ oc ſom ieg kunde for-mercke wdaff deris ord / da er der al-drig Peſtilentzie / oc eyheller nogre andre ſiugdommer/ ſom komme wd-aff wreen eller forgifftig luckt. Oc om de bliffue icke ſlagne ihiel wdi Krig/ da leffue de lenge.

Ellers kære hans/ ſkriffuer ieg in-tit mere paa denne tid/ ieg gør det for megit langt. Jeg beder den Aldſom-megtigſte Gud/ at hand vil holde mig wid en faſt tro/ ibland diſſe Tyrcker oc hedninger/ at wÿ kunde komme til ſammens igen/ oc tale met huer an-dre wdi en god kærlighed/ effter Guds wilge/ hannnem befaler ieg eder met ſundhed wdi lang tid/ Amen.

☞ Skreffuit haſtelige/ wdi Indien/ wdi den Stadt Gho/ Matth. Apoſtoli dag Anno. 1548.

Chriſtiern Smid

Nu effterfylger her ith andit Sendebreff / Kristiern Smids / huilckit som hand haffuer skreffuit til sin Suaager/ Broder oc foreldernne/ wdi Inden Anno 1550.

Frid oc Naade aff Gud Fader Aldsommegtigste/formiddilst waar Herre oc Salighed Jesum Christum/were met eder/ oc oss alle Amen.

Kære Suaager Albrit Ketelhoet/ Broeder oc Syster/Fader oc Moeder/ Wider/at ieg er endnu sund oc sterck/ saa lenge som at Herren behager det/ Men ieg kand ingen tidinde faa fra eder/Jeg weed icke eyheller / om i ere endnu alle hilbrede/eller oc icke / thi ieg er megit lang fraa eder / oc bliffuer icke lenge paa en steed/ Oc ferdis wdaff det ene fremmede Land wdi det andre/ wdaff det ene Konge rige wdi det andre/ Disse Land oc Konge rige de ere eder alle wbekende/ men

besynderlige Predicantter oc Lærde Folck/Som læse wdi Bibelen/oc wdi andre Werdslige bøger / Oc de som haffue Werdsens kaart eller wan-drings beskriffuilse/ oc haffue der for stand oppaa/ Disse wide /forstaa oc see/huor som disse Landskab ligge/de kunde vnderuise eder der wdi. Kæ-re wenner / wider oc saa/ath ieg sei-glede wdi det aar 50.wdaff Indien/ wdi fem eller sex Kongeriger / til Malleuaren / Der som S. Thomas bleff slagit ihiel/ Oc om Fasten wdi Indien igen oc om Palmesøndag ac-te wdaff Indien/ wdi Nordruest wdi Persien / til en øø / som hidder Or-nus/oc ligger lige tuert offuer iemp-te fra det faste land Persien/oc er fi-re hundrede Myl fraa Indien/ Wy waare 2. Maaneder paa wegen/we-derit wilde icke føge oss / wy komme for den wegen som løber fra Mecha/ Som er det røde haff. Aegipten lig-ger wid den ene syde hoss det røde haff / hoss Prest Johans Land/Der

tuer

tuer offuer/paa den andre siden wid det røde Haff/Ligger Arratia / Det steenfulde eller Arrabia Petrea/Det Haff / eller den kaass / Holder well 400. Mÿl paa lengden/Den aldsommegtigste Gud / Hand haffuer følt / Jsrahels børn wdaff Egipten / Igennem det røde Haff / Wdi denne Orcken eller Arrabia/ Som Skrifften hun kalder det. Den aldsommegtigste Gud/hand haffuer op peholdit dem wdi 40. Aar / Wdi dette Land / Oc giffuit dem Lowen/ Paa det Bierg Sinai/ Sandelige de haffue hafft een stoer hede paa Halsen om Sommeren. Alle disse landskab / Haffuer oc saa stoer Bryest / Paa ferske Wand / Oc de haffue ingen wid eller træ / Som mend kand bygge hwss wdaff/wden wdaff Tammerbømen greuer oc løff / Som de gøre deris hytter wdffa / Thi ath den rætte bullen duffuer intit / Till ath bygge nogit wdaff / Wÿ wilde

haffue

haffue graffuit wandbrynder wdi Prest Johans Land / De ere wore Wenner/ oc wille were Christne/ wy finge en god bør / Oc loffue til Buss-chaten wdi Arrabien/ oc groffue der wandbrynde / oc løbe syden til Or-nus/ Wdaff Ornus loffue wÿ paa den weg fraa Bussera/ Er 300. Myl. Wdi sø kaartit heder denne weg Si-nus Persicus/ Wy waare 40. Myll fraa denne Stad/ Men wÿ torde ic-ke komme der megit ner mere / Thi at Tyrcke haffuer dem nu inde/ til-forne hørde de den store Kongen w-daff Persien til/ Som Babilonia oc saa tilhørde/ Jeg forseer mig / Ath Tyrcken haffuer oc saa nu Babilo-nien inde. Fraa Babilonien løber it skønt ferst wand / Hÿd til denne weigen/ Som mend kalder Enfraa-tes/ Oc endnu ith Wand som hidder Tigris/ paa denne weigen/ Toge wÿ fraa Tyrcken/ Tu smaa Sckib/ Jth waar lad met Specerye / Det andre met dyrebare Røbmandskab / oc det tri-

tridi løbe Tyrckerne sønder wdi strā
den / oc vndløbe off / Men de andre
Tyrcker som waare wdi det Sckib-
bit / Som Rømandskaben waar wdi
wergede sig det meste de kunde / men
de motte dog giffue sig paa det sÿste.
Wÿ waar wdi ith stort Konge rige
wdaff Persien / Oc wdi ith stort Her-
res wdaff Persien Land / der ligger
mange Weger paa landit / Stæder /
Landsffbyer oc Slaat / Paa den an-
dre side ligger Arrabien / Der waare
wy oc saa mange Stæder paa Lan-
dit / Disse Arabier de ligge imellem
det røde haffuit / oc den weigen Bus-
sera / De maa skriffue om Arabia fæ-
lix huad som de wille / Det er Arme
Landskab / til at beligne tmod Tyds-
land baade Asia oc Affrica / De haff-
ue huercken stoele eller Bencke /
huercken Senge eller Bohag / Nep-
pelig en Potte / Som de kunde kaa-
ge wdi / eller Neppelig en Krucke /
Som de kunde haffue wand wdi til
at dricke / der soffue mange wdi San
dit.

dit. Den som haffuer en Maatte/ Som hand kand soffue paa/ Hand haffuer en smuck Seng/ ellers woneker her wel mange Penninge/ Guld/ oc Sølff/ De æde wdaff Jorden/ der er / De sidde nyd paa Jorden nær som de æde / Oc tage madden wdaff Faddene met deris hender / Oc sticke dem saa til munden / De haffue oc ingen Skeer.

In Summa alle disse Land/ som ieg haffuer mange seet wdaff/ Ere icke andit/ End lige som at de waare forbandede oc formaledide / wdaff den aldsommegtigste Gud/ for Tydsk Nation til at ansee.

Tydsk Nation / er der emod / lige som at Gud / Haffuer besynderlige begaffuit det / met allehaande nødtørfftigheg / Fisk / Kød / Mad oc dricke / Oc met allehaande god Naturlig mad/ Som at disse Landskab icke haffue. Der til met haffuer Gud

be-

besynderlig/ gÿffuit Tydſſland frem for den gantſke werden/ ſit Guddommelige ord rigelige gÿffuit/ Gud giffuit at Tydſke wiſte/ Huad de haffue/ Huilcken er ſtoer Guds gaffue / ÿddermere end den gantſke ſtore Werden / Som Tydſker Nation er gÿffuit. Tilbørlige ſkulde mand/ Bedre fryckte / den aldſommegtigſte Gud/ baade loffue/ Priſe/ Tacke/ Oc tilbede/ Ja/ baade Dag oc nat/ oc haffue waar Jeſſnchriſten kær / Oc hans Guddommelige Ordis Tienere / met eders Chriſtelige Offrighed / Bedre holde dem wdi ære/ Som mend (Gud bedrit) giør.

Kære Wenner / holder eders børn ſo wel til lærdom / at de kunde lære gode kaanſter/ oc opwoxe wdi Guds frygt.

Oc ſaa mine gode wenner / ſandelige ieg huercken hører eller ſeer her megit got/ iblant diſſe hedninge/ Tyrcker

ker / Jøder / oc Paggadiske Affgud-
diske Folck. Kærligheden till deris
Jeffnchristen haffue de hær intit /
aldligewel huermand gyder wel lid
mig/Som ieg omgaas met/Oc de ta
le oc saa alt gaat om mig/ Sandeli-
ge kand ieg icke tale nogit gaat om
dem.

Disse Landskab bruge sig / Oc ere
megit besmittede / Met grwelige /
Store/stinckindis Synder/ Som ere
icke tilbørlige ath skriffue/ Som wdi
fordum tyd bleff for saadane synders
skyld fem stoere Stæder opbrende.
Gud bliffuer nu lenge wde / met sin
wrede / De will icke feigle/ At hand
kommer en gang grummelige offuer
disse Machometissche / Herren bru-
ger dem/til ith ryss/offuer Christen-
heden en tyd lang.

Gører well / Oc tencker paa mig
wdi eders Bøner/Det er myn kærli-
ge Bøn/at Gud wil holde mig/wid
en

De Persier ere waare gode wenner/ Oc de ere stercke Folck / Lige som Tyrcker/Men de haffue intit grofft skyt / Som Tyrckerne / ellers haffue de alle Tyrckiske buger oc Sabeler.

Eders størske dyre tyd / Som i wide wdaff wdi Tydssland/oc haffue hørt/ waare her wel en god wsigelig smuck tyd. Det haffue dog werit her bedre wdi naagen forliden tyd.

Kære gode Wenner till een beslutning skulle i wide / Ath ieg wil Seigle her fraa / Bort wdi ith andit fremmit Landt / Oc atter igen till Ornus/Met det aldsomførste/ Som Gud wil/Seigle atter igen til Indien/ oc wd Indien igen til Malacken / eller Maluken/ Det ere lange Reigser / Men de ere gode/ Der paa mend kand well fortiene nogit / Naar ieg haffuer giort denne Reygsen/Effter Guds wilge/ Da wil ieg skynde mig hiem / Herrens Wil-

 ge

ge skee/de Reigser skulle icke were mig
for lange / ieg maa alt frem / ath
den Reigse som mig kand were best
profi:elig. Her segle mange til In-
dien / oc bliffue lenge wdi Indien /
men faa gÿffue sig paa denne reigsen
Herrē bafaler ieg alle mine sager/der
till staar al min tro oc lÿd/oc er min
beste trøst/ hans wilge skee

Intit mere paa denne tyd / Men
haffuer mange gode netter. Oc sig
alle wore gode Wenner mange gode
nætter. Oc denn Aldsommectigste
Gud befaler ieg eder / Hand spare
eder alle helbrede / At wy kunde
med helse oc helbrede tale igen
met huer andre/ Oc at denn
ene kand haffue trøst wd-
aff den andre/ Amen.
Datum den 7.
Augusti.

¶ Durum Patientia frango.

Kriestiern Smid.

Prenteth i Hamborg aff vnge Johan Wickradt.

An. D. M. Lix.

Foto 205960 =
4 ill.